

TÜBİTAK

**TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK
PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI
(TEYDEB)**

YENİLİK DESTEK PROGRAMI

1704 Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması (SAYEM) Yeşil Dönüşüm Çağrısı

1704 SAYEM Yeşil Dönüşüm

Bu çağrı duyurusu, Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi çerçevesinde yapılmaktadır. Çağrıda belirtilmeyen hususlar için Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi ve ilgili diğer TÜBİTAK mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır.

1. **ÇAĞRI KODU:** 1704 SAYEM Yeşil Dönüşüm

2. **ÇAĞRI BAŞLIĞI:** 1704 Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması (SAYEM) Yeşil Dönüşüm Çağrısı

3. **ÖN BİLGİ VE ÇAĞRI GEREKÇESİ:**

Özel sektör, üniversite ve kamu iş birliğiyle yenilik platformları oluşturularak, sanayi kesimine yönelik üst politika belgelerinin hedefleri olan katma değeri yüksek ürün veya ürün grubu geliştirilmesi amacıyla bir teknoloji ekosistemi olan Sanayi Yenilik Ağ Mekanizması (SAYEM) tasarlanmıştır. Oluşturulan SAYEM platformları ile Türkiye'nin Ar-Ge kaynaklarının etkin kullanımı sağlanarak cari açığın azaltılması hedeflenmektedir.

Avrupa Birliği, Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) kapsamında, sera gazı emisyonlarını, 2030'a kadar asgaride %55 oranında azaltmayı ve 2050'ye kadar da net olarak sıfırlayarak, iklim-nötr bir yapıya kavuşmayı hedeflemektedir. Avrupa Yeşil Mutabakatı ile AB politikalarında öngörülen kapsamlı değişikliklerin yanı sıra, uluslararası ekonomi ve ticarete meydana gelen dönüşüm karşısında, ülkemiz 2023 ve kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde sürdürülebilir, kaynak-etkin ve yeşil bir ekonomiye geçişi destekleyecek dönüşümün sağlanması, Türkiye'nin 1980 sonrası ihracata dayalı büyüme stratejisi ile küresel ekonomiyle sağladığı bütünleşmenin korunması bakımından büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede 15 Temmuz 2021 tarihinde Yeşil Mutabakat Eylem Planına yönelik olarak 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayınlanmıştır.

Artan sayıda uluslararası firma ve yatırımcının da yeşil dönüşüm yol haritalarını belirleyerek, düşük karbonlu, yeşil ekonomiye geçiş ivme kazandırmayı hedefledikleri görülmektedir. Bu girişimler arasında, Birleşmiş Milletler çatısı altında bugüne kadar 1397 firma ve 74 yatırımcının katılım sağladığı Sıfır Emisyon Yarışı¹ ve 280 firmanın taraf olduğu RE1002 (Yenilenebilir Enerji 100)² yer almaktadır.

Tüm bu gelişmeler ışığında, Türkiye ekonomi ve sanayisinin yeşil dönüşümü; kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyümenin tesis edilmesinin yanı sıra, ülkemizin AB başta olmak üzere, üçüncü ülkelere ihracatında rekabetçiliğinin korunması ve güçlendirilmesi için elzem görülmektedir. Bu alanda, atılacak adımlar aynı zamanda ülkemizin küresel değer zincirlerine entegrasyonunun geliştirilmesi ve uluslararası yatırımlardan alacağı payın artırılması bakımından da önem teşkil etmektedir.

Sürekli başvuruya açık olarak kurgulanan SAYEM çağrısı ile Yeşil Mutabakat kapsamında belirlenen hedeflere katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Bu çağrıda; özel sektör öncülüğünde, üniversite ve kamu iş birliğiyle ihtisaslaşmış bir Ar-Ge ve Yenilik Platformunun oluşturulması, bu platform aracılığıyla Ürünleştirme Yol Haritalarının (ÜYH) oluşturulması ve bu Ürünleştirme Yol Haritaları çerçevesinde yeşil dönüşüme

¹ Race to Zero Campaign, <https://unfccc.int/climate-action/race-to-zero-campaign#eq-4>

² RE100, <https://www.there100.org/>

yönelik ürün veya ürün grubu geliştirilmesine yönelik Ürünleştirme Programları (ÜPG) desteklenecektir.

ÜYH kapsamında hedeflenen ürün veya ürün grubunun geliştirilmesi amacı ile platformdaki kuruluşların birlikte yürütecekleri Ürünleştirme Projeleri (ÜP) ile birlikte iş yapma yetenekleri geliştirilecek ve Ar-Ge destekleri için ayrılan kamu kaynaklarının daha etkin kullanımını sağlanacaktır.

4. ÇAĞRININ HEDEFLERİ:

Bu Çağrı kapsamında sunulacak Ürünleştirme Programları çerçevesinde aşağıda belirtilen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir;

- ÜYH kapsamında platform tarafından geliştirilecek ürün veya ürün gruplarının veya bilgi yoğun hizmetlerinin tanımlanması ve https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/sayem-yesil-ar-ge_ve_yenilik_konu_basliklari-v6.pdf bağlantı adresinde yer alan Yeşil Mutabakata Uyum Kapsamındaki Öncelikli Ar-Ge ve Yenilik Konuları ile gerekçelendirilerek eşleştirilmesi,
- Platformun fikri mülkiyet portföyünün gözden geçirilmesi ve gereksinim duyulan patentli teknolojilerin 1702 – Patent Tabanlı Teknoloji Transferi Çağruları çerçevesindeki projeler ile edinilmesine yönelik çalışmaların yapılması,
- Ürün veya ürün grubu geliştirilebilmesi için gerekli süreçler, platformun yönetim modelinin belirlenmesi, ÜYH'nin oluşturulması, risk analizi çalışmalarının yapılması,
- ÜP'lerin içeriğinin ve kapsamının hazırlanarak ÜYH'deki yerinin belirtilmesi,
- Ürünleştirme Programı (ÜPG) kapsamında yürütülecek ÜP'lerde farklı ya da benzer teknoloji alanlarında faaliyet gösteren özel sektör, üniversite ya da kamu kuruluşlarının uzmanlıkları bulunan alanlardaki bilgi birikimlerinin artırılması,
- Elde edilen bu bilgi birikiminin ÜPG'de hedeflenen ürün veya ürün grubunun müşteri beklentileri ile iş birliği içinde Teknoloji Hazırlık Seviyesi (THS) 9'a ulaştırılması ve başarılı bir şekilde ticarileşmesi,
- Birlikte ürün geliştirme ve iş yapma kültürünün artırılması,
- Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşları (ÜPOK) arasında etkin iş birliği ağının ihtiyaçlar kapsamında geliştirilmesi,
- Oluşturulan platformun uzun vadede yeni iş birlikleri oluşturabilmesi ve sürdürülebilir olması,

5. BEKLENEN ETKİ:

Bu Çağrı kapsamında özel sektör öncülüğünde oluşturulan Ürünleştirme Programı Ortakları arasında etkin bir iş birliği ve birlikte ürün geliştirme çalışmaları sonucu beklenen etkiler şu şekildedir:

- ÜYH'deki ürünün veya ürün gruplarının müşteri beklentileri ile iş birliği içinde ticarileşmesi ve ülkemize ekonomik katkı sağlaması,
- Geliştirilen ürün veya ürün grubu ile yüksek katma değerli ürün ihracatının artırılması ve ithalat bağımlılığının azaltılması,

- Yeşil Mutabakat ile belirlenen hedefler doğrultusunda ülkemizin AB başta olmak üzere, diğer ülkelere ihracatında rekabetçiliğinin korunması ve güçlendirilmesi,
- Özel sektör, üniversite ve kamu kuruluşlarının birlikte iş yapma kültürünün gelişmesi ve bu sayede uluslararası iş birliği ağlarına katılma potansiyelinin artırılması,
- Geliştirilen SAYEM platformları aracılığıyla uluslararası pazarlara erişimin artırılması,
- Cari açığın düşürülmesi.

SAYEM platformlarında gerçekleştirilmesi planlanan ÜP'lerin uluslararası işbirliklerine taşınması beklenmektedir. 1509 - Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı veya 1709 EUREKA-EUROSTARS, 1071 -Uluslararası Araştırma Fonlarından Yararlanma Kapasitesinin ve Uluslararası Ar-Ge İşbirliklerine Katılımın Arttırılmasına Yönelik Destek Programı, Horizon gibi uluslararası destek programlarına SAYEM platform ortakları tarafından SAYEM konusu ile ilgili başvuru gerçekleştirilmiş olması halinde ilgili uluslararası projenin değerlendirme ve izleme sürecinde bu husus göz önünde bulundurulacaktır.

Ürünleştirme programı kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetlerin yaratacağı toplumsal etkinin sosyal, ekolojik, kültürel, ekonomik vb. boyutları da dahil olacak şekilde analizine ilişkin çalışmalar planlanması, topluma fayda açısından katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Platformlar özelinde web sayfaları oluşturulması yolu ile faaliyet ve çıktılarının yaygınlaştırılması ve platformların gelişmesine katkı sağlanması beklenmektedir.

6. FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARI:

Programın yürütülmesinde görev alan kurum/kuruluşlar, ayrıca kuruluşlar ile projede görevli kişiler arasındaki fikri ve sınaî ürünler üzerindeki hak sahipliği, kurum, kuruluş ve kişiler arasında ilgili mevzuat doğrultusunda yapacakları iş birliği sözleşmesi ile belirlenir.

7. ÇAĞRI KAPSAMI:

Yeşil Mutabakata Uyum Kapsamındaki Öncelikli Ar-Ge ve Yenilik Konuları (https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/sayem-yesil-ar-ge_ve_yenilik_konu_basliklari-v6.pdf) çağrı kapsamındadır.

Çağrı'ya özgü tanımlar aşağıda verilmiştir. Burada geçmeyen tanımlar için Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesindeki tanımlar geçerli olacaktır.

Ekonomik Fizibilite Raporu: Ürünleştirme Programı başvurusunun ekinde sunulan ve hedeflenen ürün/ürün grubunun teknik fizibilitesini, pazar araştırmasını, katma değer, verimlilik ve rekabet gücü açısından beklenen etkisini, üretim, satış ve pazarlama stratejilerini, varsa ilave yatırım planını, yıllara göre satış hedeflerini ve karlılık projeksiyonu gibi bilgileri içeren dokümanı,

Genel bütçe kapsamındaki idareler: Yükseköğretim kurumları, vakıf üniversiteleri, 6550 sayılı kanun kapsamında yeterlik almış araştırma alt yapıları, kamu araştırma merkez ve enstitüleri, üniversite araştırma laboratuvarları/merkezlerini,

Grup Yürütme Kurulu (GYK): Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar veren Kurulu,

İşbirliği Sözleşmesi: TÜBİTAK tarafından belirlenmiş olan formatta hazırlanan, Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş (ÜPYK) ve ÜPOK'lar tarafından imzalanan, (başvuru ekinde imzalı olması zorunlu olmayan, kabul edilen programlar için sözleşme imzalanana kadar iletilmesi gereken); ÜPG'nin tarifi, tarafların sorumlulukları, fikri hakların paylaşımı ve hukuki uyumsuzlukların çözümü gibi konularda, bu Uygulama Esasları ve bağlı mevzuatta düzenlenmeyen hususlara ilişkin hükümleri belirleyen sözleşmeyi,

Platform: Yüksek katma değerli ürün/ürün grubu veya bilgi yoğun hizmetleri geliştirmeyi hedefleyen özel sektör yürütücülüğünde Yönergenin "Başvuru yapabilecek kurum, kuruluş ve kişilerle ilgili sınırlamalar" başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kurum ve kuruluşlardan oluşturulan iş birliği ağını,

Teknoloji transfer ofisi (TTO): 07/12/2017 tarih ve 30263 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Teknoloji Transfer Ofisi Yönetmeliği'ne göre faaliyet gösteren sermaye şirketi veya yükseköğretim kurumu bünyesinde teknoloji transferi faaliyetlerinin yürütüldüğü birim veya 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'na göre faaliyet gösteren teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi bünyesindeki birimi,

Teknoloji Hazırlık Seviyesi (THS)³: Geliştirilmekte olan bir teknolojinin olgunluk ve kullanılabilirlik seviyesini ölçmek amacıyla kullanılan endeksi,

Ticarileşme İzleyicisi: Proje çıktılarının ticarileşmesine ilişkin faaliyetlerin sonuçlarını incelemek üzere TÜBİTAK tarafından görevlendirilen uzman kişiyi,

Ticarileşme İzleme Süresi: Proje destek süresi bittikten sonra başlayan ve aksi belirtilmediği sürece en fazla 60 ay olan ancak gerektiğinde proje bazında TÜBİTAK tarafından değiştirilebilen, proje çıktılarının ticarileşme durumunun takibi amacıyla kullanılan süreyi,

Ticarileşme İzleme Süreci: Ticarileşme izleme süreci, projenin ticarileşme başarısının takip edildiği bir süre olup; üç dönem şeklinde tanımlanmıştır. Birinci ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki birinci yılın sonunu, ikinci ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki üçüncü yılın sonunu, üçüncü ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki beşinci yılın sonunu,

Ticarileşme Planı (TP): Proje destek süresinin son döneminde kuruluş tarafından sunulan ve proje çıktısının ticarileşmesi için projenin tamamlanma aşamasına kadar yapılmış veya proje tamamlandıktan sonra yapılması planlanan çalışmaları ve açıklamaları içeren belgeyi,

³ THS soru setine ve tanım dokümanlarına linkten ulaşılabilir, <https://tubitak.gov.tr/tr/icerik-sikca-sorulan-sorular-1>.

Ticarileşme Raporu (TR): Ticarileşme dönemlerinde kuruluş tarafından sunulan ve proje çıktılarının ticari durumuna ilişkin bilgileri içeren ve gerekli sayfa lar Serbest Muhasebeci Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavir tarafından onaylanan raporu,

Ürünleştirme Programı (ÜPG): ÜYH'deki ÜP'lerin tümünü içeren ana başvuruyu,

Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluş (ÜPOK): ÜPG yürütücüsü dışında ortak olarak başvuran kurum/kuruluşları,

Ürünleştirme Programı Süresi: ÜPG'de yer alan ÜP'lerin toplam süresini (en fazla 48 ay),

Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş (ÜPYK): Ürünleştirme programının yürütülmesinden sorumlu ve platformu temsil eden muhatap kuruluşu,

Ürünleştirme Projesi (ÜP): Ürünleştirme programında yer alan her bir projeyi,

Ürünleştirme Projesi Detay Dokümanı (ÜPDD): TÜBİTAK tarafından verilen formata uygun olarak hazırlanan ve her bir ÜP'ye ait bilgilerin detaylı olarak sunulduğu dokümanı,

Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesi (ÜYHY): Platformun sunacağı proje kümesinin ilk projesi olarak sunulan, ürünleştirme yol haritasını, FSMH paylaşımını ve yönetimini içeren ve TÜBİTAK tarafından verilen formata uygun hazırlanan dokümanı,

Ürünleştirme Yol Haritası (ÜYH): Hedeflenen ürünün/ürün grubunun geliştirilmesi süreçlerini kapsayan, tüm ÜP'lere ait ara ve nihai çıktılarını/ürünlerin birbirleri ile olan etkileşimini zaman entegrasyonu içinde gösteren planlamayı,

Yönerge: Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesini ifade eder.

8. ÜRÜNLEŞTİRME PROGRAMI BÜTÇESİ ÜST SINIRI:

Çağrıya başvuru yapacak platformların yapacakları başvurular için ÜPG toplam bütçesi üst sınırı 100.000.000 TL (yüz milyon Türk Lirası) olacaktır. Bütçe üst sınırına genel bütçe kapsamındaki idareler Proje Teşvik İkramiyesi ve kurum hissesi, sermaye şirketlerindeki genel gider desteği dahil değildir.

9. ÜRÜNLEŞTİRME PROGRAMI SÜRESİ ÜST SINIRI:

ÜPG süresi; Ürünleştirme aşaması en fazla 48 aydır. Destek süresi uzatılsa dahi bu süre aşılmaz.

10. DESTEKLENEN VE DESTEKLENMEYEN GİDER KALEMLERİ:

10.1. Desteklenen Giderler:

10.1.1. Sermaye şirketlerinin desteklenen gider kalemleri

a) Personel giderleri (Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinde sadece yürütücü kuruluşa ait personel gideri desteklenir. Ayrıca bkz. 9.2.b)

- b) Seyahat giderleri
- c) Danışmanlık giderleri (Ayrıca bkz. 10.2.a)
- ç) Hizmet alımı giderleri (Ayrıca bkz. 10.2.a)

Kuruluşun ekonomik fizibilite raporu hazırlanması için hizmet alması ve raporunu da proje önerisi ekinde sunması durumunda söz konusu gider Yönetim Kurulu tarafından belirlenen tutar kadar desteklenir.

- d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri
- e) Malzeme ve sarf giderleri
- f) Genel gider (üst limit 100.000 TL ve oranı proje destek tutarının en fazla %5'i)

10.1.2. Genel bütçe kapsamındaki idareler desteklenen gider kalemleri

- a) Personel giderleri
- b) Bursiyer giderleri
- c) Seyahat giderleri
- ç) Kurum hissesi (Yükseköğretim Kurumları, Kamu kurumları, Kamu Araştırma Merkez ve Enstitüleri için % 10)

6550 Sayılı Kanun kapsamında yeterlik almış araştırma altyapılarına, belirtilen üst sınırın % 20 fazlası eklenerek uygulanır.

- d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri
- e) Malzeme ve sarf giderleri
- f) Hizmet alımı giderleri (Ayrıca bkz. 10.2.a)
- g) Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ)

10.2. Desteklenmeyen Giderler:

Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinde belirtilenleri ve aşağıdaki giderleri TÜBİTAK desteklemeyecektir:

- a) Platformda yer alan kuruluşların birbirinden aldığı danışmanlık ve hizmet alımı giderleri desteklenmez. Ancak platformda yer alan genel bütçe kapsamındaki idarelerden alınacak hizmet alımı ve danışmanlık gideri bu kapsamın dışındadır.
- b) Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinde personel gideri haricinde hiçbir gider desteklenmez.
- d) Patent, faydalı model, tasarım, coğrafi işaret ve marka tescil giderleri,
- e) CE (test giderleri hariç) ve kalite belgelendirme giderleri,

11. DESTEK ORANI:

ÜPG kapsamında desteklenen ÜYHY ve ÜP'ler dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına uygulanacak destek oranı ile desteklenir. Programda uygulanacak destek oranı büyük ölçekli kuruluşlar için %60, KOBİ ölçeğindeki kuruluşlar için %75, genel bütçe kapsamındaki idareler için %100'dür.

12. DESTEK ÖDEME ŞEKLİ:

12.1. Sermaye şirketleri

Dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına uygulanacak destek oranı ile kuruluşların harcama yapması sonrasında ödeme yapılacaktır. Talep edilmesi durumunda Yönerge hükümlerine göre teminat karşılığı ön ödeme yapılacaktır.

12.2. Genel bütçe kapsamındaki idareler

Teminat alınmaksızın Yönerge hükümlerine göre ön ödeme yapılacaktır.

13. ÇAĞRI TAKVİMİ:

Çağrının açılış tarihi*	23.01.23
Kuruluş bazlı ön kayıt** için son tarih	TÜBİTAK tarafından ayrıca bir duyuru yapılana kadar çağrı sürekli başvuruya açıktır.
Ürünleştirme Program başvurularındaki eksik bilgi ve belgelerin tamamlanması	Eksik bilgi ve belgeler TÜBİTAK'ın belirlediği tarihe kadar tamamlanır.
<p>*1704 SAYEM Yeşil Dönüşüm çağrısı TÜBİTAK tarafından ayrıca bir duyuru yapılana kadar sürekli başvuruya açıktır. Başvuru öncesinde çağrı ile ilgilenenlerin sayem.basvuru@tubitak.gov.tr adresine e-posta atarak TÜBİTAK SAYEM sorumluları ile ön görüşme talep etmesi önerilmektedir. Böylece TÜBİTAK tarafından da platformların oluşması ve gelişmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.</p> <p>** Sermaye şirketlerinin başvuru yapabilmesi için kuruluş bazlı ön kayıt yaptırması gerekmektedir. Kuruluş bazlı ön kaydın yaptırılmaması veya kuruluş bazlı ön kayıt evraklarındaki eksiklik nedeniyle ön kayıt onayının verilememesi durumunda sorumluluk kuruluşa aittir. Kuruluş bazlı ön kayıt için çağrı açılış tarihinin beklenmesine gerek yoktur. Bu nedenle çağrıya başvuru yapmayı planlayan firmaların zaman kaybetmeden kuruluş bazlı ön kayıt işlemleri gerçekleştirmesi tavsiye edilir. Kuruluş bazlı ön kayıtla ilgili detaylı bilgi aşağıdaki linkte yazılmaktadır. (https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/on_kayit_kullanici_kilavuzu_9_2.pdf)</p> <p>Daha önce kuruluş bazlı ön kayıt onayı alan kuruluşlar tekrar kuruluş bazlı ön kayıt yaptırmayacak ve ön kayıt evrakı göndermeyecektir.</p> <p>Proje önerileri e-imza ile gönderileceğinden, e-imzanın temin edilmesi veya e-imzanın olması durumunda e-imza geçerlilik sürelerinin kontrol edilerek çağrı kapanış tarihine kadar e-imza süresinin bitecek olması durumunda e-imzanın yenilenmesi gerekmektedir.</p>	

Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin ön kayıt işlemleri hakkında detaylı bilgiler aşağıdaki linkteki dokümanda belirtilmektedir. (https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/kamu_kurum_ve_kuruluslari_ile_universiteler_icin_on_kayit_kilavuzu.pdf)

14. ÇAĞRIYA BAŞVURU KOŞULLARI VE BAŞVURU YAPABİLECEK KİŞİ, KURUM VE KURULUŞLAR:

14.1. ÜYH kapsamında platform tarafından https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/sayem-yesil-ar-ge_ve_yenilik_konu_basliklari-v6.pdf bağlantı adresinde yer alan Yeşil Mutabakata Uyum Kapsamındaki Öncelikli Ar-Ge ve Yenilik Konuları ile uyumlu olan programlar çağrı kapsamındadır.

14.2. ÜPG kapsamında büyük ölçekli kuruluşlar veya hedeflenen ürüne temel olacak teknolojiye ait önemli fikri mülkiyet haklarına sahip KOBİ'ler ÜPYK olabilir. Aynı zamanda ÜPYK'nın aşağıdaki niteliklerden mutlaka birini sağlaması beklenmektedir:

- ✓ Ar-Ge Merkezi Belgesi olması ve en az 2 TÜBİTAK projesi başarıyla tamamlamış olması
- ✓ Teknopark şirketi olması ve en az 2 TÜBİTAK projesi başarıyla tamamlamış olması
- ✓ Uluslararası ortaklı en az 1 projede görev almış olması ve en az 2 TÜBİTAK projesi başarıyla tamamlamış olması
- ✓ 3 TÜBİTAK projesi başarıyla tamamlamış olması

14.3. ÜPYK dışında en az 3 ÜPOK'dan oluşmalıdır. ÜPOK'lar içerisinde aşağıda belirtilen özelliklere sahip en az birer kurum/kuruluş bulunmalıdır. Bu özelliklere sahip ÜPOK'ların olmaması durumunda başvuru kabul edilmeyecektir. Aşağıda belirtilen özelliklerden birden fazlasına sahip olan ortakların kendi tercih ettikleri tek bir özellik dikkate alınacaktır.

- Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip Türkiye'de yerleşik sermaye şirketi,
- Genel bütçe kapsamındaki idareler (7. Çağrı kapsamı bölümünde tanımlanmıştır)
- KOBİ ölçeğindeki sermaye şirketi

14.4. Bu çağrı kapsamında Yönergenin "Başvuru yapabilecek kurum, kuruluş ve kişilerle ilgili sınırlamalar" başlıklı 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen ve aşağıdaki özelliklere sahip kurum/kuruluşların platformda yer alması olumlu değerlendirilecektir.

- Hedef ürün/ürün grubunun potansiyel müşterisi/kullanıcısı olabilecek kuruluşlar
- TTO'lar
- TÜBİTAK Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı (1004) Programı, SAYEM programı, 1711 Yapay Zeka Ekosistem Çağrısı, 1707 Sipariş Ar-Ge desteği alan kurum/kuruluşlar

- Teknoloji tabanlı girişimcilere yatırım yapan kuruluşlar
- TÜBİTAK 1512 BİGG desteği veya Teknogirişim desteği alan firmalar
- Yenilikçi startup/teknogirişim firmaları
- Pazar payını etkileyecek büyüklükte firma(lar)
- Yan sanayi temsil gücü olan KOBİ'ler
- Uluslararası Ar-Ge projesi yapmış/yapmakta olan sermaye şirketleri

14.5. SAYEM başvurusu yapıldığında hedeflenen ürünün Teknoloji Hazırlık Seviyesi (THS) en az 5, tercihen THS 6 olmalıdır. THS 5 ve üzerindeki teknolojiler kullanılarak ürün veya ürün gruplarının geliştirilmesi ve THS 9'a getirilerek ticarileştirilmesi bu çağrı kapsamındadır. Yalnızca THS 8 ve THS 9 seviyesinden başlayan çalışmaları kapsayan başvurular çağrı kapsamı dışındadır⁴.

14.6. Başvurulan projelerde, ÜPYK ve her bir ÜPOK'ta proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip asgari bir proje personelinin bulunması zorunludur. Proje konusundan farklı bir alanda lisans eğitimi olan çalışanların özgeçmişlerinde proje konusu ile ilgili deneyimlerini sunmaları durumunda deneyimlerinin yeterliliği de dikkate alınır. TÜBİTAK gerekli görmesi halinde proje personellerine ilişkin revizyon açabilir. Revizyon TÜBİTAK'ın belirlediği tarihe kadar tamamlanır. Kuruluş tarafından gerekçeli olarak revizyonda süre uzatımı talep edilmesi durumu ayrıca değerlendirilerek kuruluşa değerlendirme sonucu iletilir.

14.7. Başvuru koşullarını sağlamayan ve TÜBİTAK tarafından belirlenen süreler içerisinde başvuru sahibi tarafından revizyonları tamamlanmayan proje önerileri, teknolojik yeterlilik değerlendirmesine alınmaksızın (hakem değerlendirme süreci başlatılmaksızın) doğrudan ret önerisiyle GYK değerlendirmesine sunulur.

14.8. TÜBİTAK Açık Bilim Politikası doğrultusunda, TEYDEB'in desteklediği tamamlanmış projelerin 11 veri alanı PRODİS'ten paylaşılmaya başlandı. Yeni işbirliklerinin oluşturulmasına yardımcı olmak amacıyla TEYDEB ana web sayfası olan <https://teydeb.tubitak.gov.tr/teydebanasayfa.htm> linki üzerinden "Tamamlanmış Projeler" seçeneğini kullanarak projelerin aşağıdaki veri alanlarına erişim sağlanabilmektedir. Kullanım kılavuzu takip eden bağlantı adresinde yer almaktadır: https://www.tubitak.gov.tr/sites/default/files/21566/proje_bilgilerinin_webde_yayinlanmasi_kilavuzu.pdf

PAYLAŞILAN VERİ ALANLARI:

- Proje Adı
- Kuruluş Adı
- Kuruluş İli
- Proje Başlama / Bitiş Tarihi
- Anahtar Kelimeler
- Bilimsel Teknolojik Faaliyet Alanı
- Ar-Ge Çalışmalarının Yürütüleceği Sektör
- Proje Çıktılarının Kullanılacağı Sektör
- Projenin Özeti (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)
- Projenin Amacı (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)

⁴ THS soru setine ve tanım dokümanlarına linkten ulaşılabilir, <https://tubitak.gov.tr/tr/icerik-sikca-sorulan-sorular-1>.

- Tamamlanmış Projeler için Proje Çıktılarının Teknik Özellikleri (Kuruluşun Onay Vermesi Durumunda)

15. BAŞVURU YÖNTEMİ:

- 15.1.** SAYEM çağrısına başvuru yapmayı düşünen kurum/kuruluşların PRODİS başvurusu öncesinde sayem.basvuru@tubitak.gov.tr adresine e-posta atarak TÜBİTAK SAYEM sorumluları ile iletişime geçmesi önerilmektedir. Platformların oluşması ve gelişmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.
- 15.2.** SAYEM Ürünleştirme Programı başvurusu platform adına Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluşu tarafından yapılır. Program başvurusu Ürünleştirme Yol Haritasında belirtilen tüm Ürünleştirme Projelerini kapsayan ortaklı tek bir Ürünleştirme Programı başvurusu şeklinde yapılacaktır. Kurum/kuruluşlar kuruluş bazlı ön kayıt işlemi süreçlerini tamandıktan sonra başvurularını PRODİS üzerinden TÜBİTAK'a gönderir. Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluşu ve Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşları Madde 13'te belirtilen şartları sağlaması durumunda başvuru yapabilecektir. Ürünleştirme Programı birden fazla Ürünleştirme Projesinden oluşmalıdır. İlk Ürünleştirme Projesi "Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi" isimli proje olmalıdır. Diğer Ürünleştirme Projeleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini içermelidir.

16. İŞ BİRLİĞİ YAPISI:

- 16.1.** Çağrı'ya sadece ortaklı başvurular kabul edilecektir.
- 16.2.** Ürünleştirme Programı Başvurusu, Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş ve Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşları tarafından tek bir başvuru halinde ortak olarak sunulacaktır.
- 16.3.** Ürünleştirme Programı Yürütücü ve Ortak Kuruluşlar aralarında bir İş Birliği Sözleşmesi imzalayacaktır.

17. KISMİ DESTEK UYGULAMASI:

Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinin 24'üncü maddesinde belirtildiği şekilde kısmi destek uygulaması yapılır. Kısmi destek oranı her Ürünleştirme Projesi için ayrı ayrı hesaplanır. Genel bütçe kapsamındaki idareler için kısmi destek uygulaması yapılmaz.

18. DEĞERLENDİRME SİSTEMATİĞİ:

- 18.1.** Ürünleştirme Programı Başvuruları, Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinin 5'inci Kısımının, 1'inci Bölümü (Hakem ile Değerlendirme ve Karar) çerçevesinde değerlendirilir.
- 18.2.** Hakem değerlendirmeleri ziyaretli olarak yapılır.

19. DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ:

19.1. Ürünleştirme Programının ilk projesi olan Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinin değerlendirilmesinde şu hususlar dikkate alınır;

- Ürünleştirme Yol Haritasının Teknolojik ve/veya Teknik Yeterliliği ve Yapılabilirliği
 - Hedef ürün/ürün grubunun geliştirilebilmesi için yapılması gereken Ar-Ge ve yenilik projelerinin, teknolojik ilerleme ve ürünleştirme adımlarının, mevcut platform yapısı ile yapılabilirliği,
 - Hedef ürün/ürün grubuna ait THS'lerin belirtilen yetenekler ve zaman açısından ulaşılabilirliği,
 - Hedeflenen ürün/ürün gruplarının yenilikçi olmalarını sağlayan teknik isterler, bu isterlerin son kullanıcı ihtiyaçları ve dünyadaki teknolojik eğilimler açısından güncelliği,
- Platformun yetkinliği ve devamlılığı ile ilgili planlamaların uygunluğu
 - Hedef ürüne ait mevcut Teknoloji Hazırlık Seviyesi (THS) ve bu seviyenin mevcut platform yapısı ile THS 9'a dönüştürülebilmesi planının uygunluğu,
 - Platformun hedef ürün/ürün grubunun geliştirilebilmesi kapsamındaki yetkinliği, ihtiyaç duyulması halinde platformun genişletilmesi durumunda güncel program yönetiminin, ortakların ayrılması durumunda ise ortaya çıkacak risk planlamasının uygunluğu
 - Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH) yönetim planının uygunluğu
- Ürünleştirme programının etkisi
 - Hedef ürün/ürün grubu açısından mevcut durum, küresel ve ulusal öngörülerin uygunluğu,
 - Hedeflenen ürün/ürün grubunun ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği,
 - Hedeflenen ürün/ürün grubunun ekonomik değere dönüşmesine imkân sağlayacak (lisanslama, teknoloji transferi vb.) planlamaların uygunluğu,
 - Dünyadaki ve Türkiye'deki mevcut durum ve küresel eğilimleri, uygulama/ticarileşme alanlarının yaratacağı katma değeri,
 - Pazar payındaki artış ve sosyo-ekonomik yansımaları,
 - Ticarileştirme sürecinin yönetiminin uygunluğu,
 - Hedeflenen ürün/ürün grubunun yaratacağı toplumsal fayda

19.2. Başvurular, Yönergedeki Madde 29'un (3) numaralı bendinde belirtildiği üzere üç ana boyut altında değerlendirilir. Proje detay dokümanında sunulan bilgiler değerlendirme aşamasında dikkate alınacaktır. Ürünleştirme Projeleri değerlendirilmesinde şu hususlar dikkate alınır;

- Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü,
- Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu,
- Proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği.

19.3. “Proje önerisi çağrıya uygun değildir.” kritik tespitinin yapılması durumunda ilgili Grup Yürütme Kurulu tarafından projenin desteklenmemesi önerilebilir.

20. İZLEME:

- 20.1.** Takvim yılı içerisinde iki dönem tanımlanmıştır. Birinci dönem 1 Ocak – 30 Haziran, ikinci dönem 1 Temmuz – 31 Aralık tarih aralıklarını kapsar. Yapılan çalışmalar, öngörülen hedefe göre ilerleme durumu ve giderler, Dönem Raporları ile TÜBİTAK’a sunulur.
- 20.2.** Dönem Raporu ve Ürünleştirme Programının son döneminde hazırlanan sonuç raporu, dönemin bitişini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar sunulur.
- 20.3.** Ürünleştirme Programının son döneminde, Dönem Raporuna ilave olarak Proje Sonuç Raporu ve Ticarileşme Planı da sunulur.
- 20.4.** Dönem Raporunda aşağıdaki belgeler olacaktır:
 - i. Teknik rapor
 - ii. MM Raporu (Yürütücü kurum/kuruluşun kamu idareleri ile özel bütçeli idareler olması durumunda MM raporu sunulmaz. Vakıf üniversiteleri MM Raporunu, Yönergenin 43 ve 103’üncü maddeleri hükümleri dikkate alınarak PRODİS üzerinden sunarlar)
 - iii. Gider Formları
 - iv. İlgili dönemde ticarileşme gerçekleştirildiği belirtiliyorsa Ticarileşme Raporu
- 20.5.** Ürünleştirme Programı dönem raporu, izleyici görüşleri ve proje önerisi dikkate alınarak GYK tarafından izlenir.
- 20.6.** Proje destek süresi (Ürünleştirme Aşaması) bittikten sonra başlayan proje çıktılarının ticarileşme durumunun takibi amacıyla en fazla 60 ay olacak ve süresi TÜBİTAK tarafından değiştirilebilecek şekilde bir süreç işletilecektir. Bu süreç Ticarileşme başarısının uzun vadeli takip edileceği bir süreç olup üç dönem şeklinde tanımlanmıştır. Birinci ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki birinci yılın sonunu, ikinci ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki üçüncü yılın sonunu, üçüncü ticarileşme dönemi proje destek bitiş tarihinden sonraki beşinci yılın sonunu ifade eder.

21. SORUMLULUKLAR:

- 21.1.** Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluş Sorumlulukları;
 - 21.1.1.** Ürünleştirme Programının Yönergeye ve çağrı duyurusuna uygun bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.
 - 21.1.2.** Başvuru ve izleme aşamasında yeni ortak kuruluş eklenmesi ve ayrılmasının TÜBİTAK’a önerilmesinden sorumludur.
 - 21.1.3.** Ürünleştirme Programı başvurusunu yapmaktan muhatap kuruluş olarak sorumludur.
 - 21.1.4.** Ürünleştirme Programının izleme sürecindeki raporlamaları Yönergede belirtildiği üzere TÜBİTAK’a sunmaktan sorumludur.
 - 21.1.5.** Programa ilişkin TÜBİTAK tarafından iletilen her türlü bilginin Ürünleştirme Programı ortakları ile paylaşılmasından sorumludur.

21.1.6. Ürünleştirme Yol Haritası ve platform yapısındaki değişikliklerin TÜBİTAK'a bildirilmesinden sorumludur.

21.1.7. TÜBİTAK ile resmi yazışma ve iletişimin sağlanmasında muhatap kuruluş olarak sorumludur.

21.1.8. TÜBİTAK ile yapılacak olan sözleşmeye Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluşu ile birlikte imza atmak ile sorumludur.

21.1.9. Ürünleştirme Programında ortaya çıkan her türlü değişikliğin (süre, bütçe, kapsam vb.) TÜBİTAK'a iletilmesinden sorumludur.

21.1.10. Ürünleştirme Programının ilk projesi olan Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesinin yürütülmesinden ve raporlanmasından sorumludur.

21.2. Ürünleştirme Programı Ortak Kuruluş Sorumlulukları;

21.2.1. Ürünleştirme Programının Yönergeye ve çağrı duyurusuna uygun bir şekilde Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ve tüm ortakları ile beraber yürütülmesinden sorumludur.

21.2.2. Ürünleştirme Programı başvurusunu Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ile birlikte yapmaktan sorumludur.

21.2.3. Ürünleştirme Programının izleme sürecindeki raporları Yönergede belirtildiği üzere sunulması için gerekli bilgi ve belgeyi Ürünleştirme Programı Yürütücüsüne sağlamaktan sorumludur.

21.2.4. Programa ilişkin TÜBİTAK tarafından iletilen her türlü bilginin Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ile paylaşılmasından sorumludur.

21.2.5. Ürünleştirme Programında ortaya çıkan her türlü değişikliğin (süre, bütçe, kapsam vb.) Ürünleştirme Programı Yürütücüsü ile paylaşılmasından sorumludur.

21.2.6. TÜBİTAK ile yapılacak olan sözleşmeye Ürünleştirme Programı Yürütücü Kuruluşu ile birlikte imza atmak ile sorumludur.

22. BAŞVURU İÇİN GEREKLİ BELGELER:

22.1. Ürünleştirme Programı Başvurusu TÜBİTAK'a PRODİS üzerinden çevrimiçi gönderilir ve aşağıdakileri içerir:

I. Ürünleştirme Programı Önerisi

II. Ekonomik Fizibilite Raporu (Başvuru ekidir)

III. İşbirliği Sözleşmesi (Başvuru ekidir, TÜBİTAK tarafından belirlenen formata uygun hazırlanarak tüm ortaklar tarafından imzalanmalıdır, başvuru ekinde imzalı olması zorunlu değildir, kabul edilen programlar için sözleşme imzalanana kadar imzalı halinin iletilmesi gerekir).

IV. Fikri Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH) Sözleşmesi (Başvuru ekidir, tüm ortaklar tarafından imzalanmalıdır, başvuru ekinde imzalı olması zorunlu değildir, kabul edilen programlar için sözleşme imzalanana kadar imzalı halinin iletilmesi gerekir.). Program destek süresinde ihtiyaç duyulması halinde TÜBİTAK onayı ile güncellenebilir.

V. Ürünleştirme Projesi Detay Dokümanı (Başvuru ekidir)

VI. Ürünleştirme Yol Haritası Yönetimi Projesi Formu (Başvuru ekidir)

Bilgi İçin:

Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı

[TEYDEB Ön Kayıt Birimi](#)
teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr

TEYDEB SAYEM Program Sorumluları:
sayem.basvuru@tubitak.gov.tr

Doç. Dr. H. Peren KARAGİN

Tel:0312-298 95 15

Esmā ATILGAN

Tel: 0312- 298 95 26